

สรุปเนื้อหาการประชุมทางวิชาการหรือการหารือความร่วมมือกับต่างประเทศ

กลุ่มภารกิจ : เศรษฐกิจ การคลัง งบประมาณ

1. ชื่อการประชุม/หัวข้อการหารือ

การประชุม Astana Economic Forum ครั้งที่ 12

2. สถานที่

กรุงนุร์-สุลต่าน (กรุงอัสตานาเดิม) สาธารณรัฐคาซัคสถาน

3. วันที่

วันที่ 15 - 19 พฤษภาคม 2562

4. สรุปเนื้อหา

การประชุม Astana Economic Forum ครั้งที่ 12 จัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับความท้าทายและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจกับผู้แทนจากนานาชาติ สาระจากการประชุมฯ สรุปได้ดังนี้

1. การประชุม Astana Economic Forum ครั้งที่ 12 เป็นงานประชุมด้านธุรกิจประจำปีที่ใหญ่ที่สุดในยูเรเชีย จัดขึ้น ณ กรุงนุร์-สุลต่าน(กรุงอัสตานาเดิม) เมื่อวันที่ 16 - 17 พฤษภาคม 2562 ในปีนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมกว่า 5,600 คน ผู้บรรยาย 460 คน จาก 74 ประเทศ ประกอบด้วย นักการเมือง นักลงทุน นักเศรษฐศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงของโลก โดยมีการอภิปรายเรื่องความท้าทายของโลก ซึ่งหัวข้อการประชุมในปีนี้เป็น การกระตุ้นให้เกิดความเจริญเติบโต: ประชาชน เมือง และเศรษฐกิจ (Inspiring Growth: People, Cities, and Economies)

2. การประชุมในวันแรกวันที่ 16 พฤษภาคม 2562 เริ่มต้นด้วยพิธีเปิดการประชุมเต็มคณะ (Plenary Session) โดย H.E. Mr. Nursultan Nazarbayev ประธานาธิบดีคนแรกแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถานและผู้เป็นผู้ริเริ่มการประชุมฯ H.E. Mr. Nursultan Nazarbayev ได้เน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของการประชุม AEF ที่ผ่านมา ที่สามารถช่วยให้สาธารณรัฐคาซัคสถานก้าวผ่านความท้าทายต่าง ๆ ของภูมิภาคและของโลก โดยในพิธีเปิดการประชุมเต็มคณะมีบุคคลสำคัญของโลกเข้าร่วมกล่าวในพิธีเปิด ได้แก่ Ms. Christine Lagarde ผู้อำนวยการกองทุนระหว่างประเทศ (IMF), Mr. Mamuka Bakhtadze นายกรัฐมนตรีจอร์เจีย Mr. Armen Sarkissian ประธานาธิบดีสาธารณรัฐอาร์เมเนีย และ Mr. Paul Romer นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบลปี 2560 เป็นต้น โดย Ms. Lagarde ได้กล่าวว่าแนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี 2562 มีการชะลอตัวแต่ไม่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ โดยการคาดการณ์อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลกปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 3.3 และมีการคาดว่าอัตรา จะเติบโตขึ้นอีกครั้งเป็นร้อยละ 3.6 ในปี 2563 บนสมมุติฐานของการบริหารจัดการนโยบายการเงินการคลังแบบรัดเข็มขัดและการลดความตึงเครียดของการค้าระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ Ms. Lagarde ยังได้เน้นย้ำว่าการเติบโตที่ยั่งยืนที่โลกต้องการคือ การเติบโตที่สามารถ “ยกระดับโอกาสของผู้หญิง เยาวชน คนจนและผู้อาศัยอยู่ในชนบท รวมไปถึงการเติบโตที่จะรวมถึงข้อเสนอเพื่อรักษาความเป็นอยู่ที่ดีของคนรุ่นอนาคต” ในขณะที่ Mr. Romer ได้กล่าวว่าเป็นที่น่าเสียดายว่า หลายปีที่ผ่านมา นักเศรษฐศาสตร์และนักการเมืองส่วนใหญ่เชื่อในเรื่อง “รัฐที่มีขอบเขตอำนาจที่จำกัด (“fiction of a minimal state”)” ว่าเป็นแม่แบบในอุดมคติ ปัจจุบันนี้บาง

บริษัทมีอำนาจมากจนรัฐบาลไม่สามารถ “สร้างหรือบังคับใช้กฎหมาย” กับบริษัทเหล่านั้นได้ ในมุมมองของ Mr. Romer รัฐบาลในอดีตนั้นควรมุ่งเน้นการมีบทบาทในงานที่รัฐเลือกที่จะดำเนินการ (narrow) โดยยังปล่อยให้ตลาดมีเสรีภาพในการดำเนินงานต่าง ๆ แต่รัฐบาลควรแข็งแกร่งพอที่จะบังคับใช้กฎหมายในทุกขั้นตอนและสำหรับทุกคน ทั้งนี้ยังเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้แน่ใจว่า “บริษัทใหญ่ ๆ จะทำดีที่สุดสำหรับคนทุกคนไม่ใช่เพียงแค่สำหรับคนไม่กี่คน” Mr. Romer ยังได้กล่าวกับที่ประชุมเกี่ยวกับความเสี่ยงใหญ่ที่สุดที่โลกกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันนี้คือ หากผู้นำประเทศไม่สามารถมีรัฐบาลที่มุ่งเน้นบทบาทในงานที่รัฐเลือกที่จะดำเนินการ (narrow) และในขณะเดียวกันก็ยังคงเป็นรัฐบาลที่ทรงพลังในด้านกฎหมายได้นั้น ความปรารถนาของประชาชนอาจแปรเปลี่ยนไปสู่ความต้องการผู้นำที่เข้มแข็งแทนที่จะเป็นรัฐบาลที่เข้มแข็งซึ่งประวัติศาสตร์ได้เคยแสดงให้เห็นถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการแปรเปลี่ยนความปรารถนานี้มาแล้ว

3. การบรรยายเรื่อง ธนาคารกรามีน (Grameen Bank) โดยศาสตราจารย์ Muhammad Yunus ผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี 2549 ธนาคารกรามีนเป็นธนาคารคนจนของสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศที่ศาสตราจารย์ Yunus และคณะร่วมกันจัดตั้งขึ้น ให้บริการสินเชื่อแก่คนจนและกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่เป็นผู้หญิงและเยาวชนโดยส่งเสริมการนำเงินไปใช้ในการประกอบกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือชาวบังกลาเทศจำนวนมากที่ประสบปัญหาความยากจนเพราะขาดแหล่งเงินทุน ธนาคารกรามีนจึงเกิดขึ้นโดยการปล่อยกู้ให้กับคนจน โดยใช้บุคคลจำนวน 5 คน ร่วมกันค้ำประกันโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนรากหญ้าชาวบังกลาเทศได้อย่างตรงจุด และขยายขอบเขตไปสู่แนวคิดธุรกิจเพื่อสังคมที่คล้ายคลึงกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งในปี 2549 ศาสตราจารย์ Yunus ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ เพื่อตอบแทนความพยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจากระดับรากหญ้าโดยการให้สินเชื่อเพื่อผู้ยากไร้ (ไมโครไฟแนนซ์) ซึ่งนอกจากจะช่วยลดปัญหาความยากจนอย่างถาวรแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนอีกด้วย

4. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) หัวข้อ บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนา venture capital ซึ่ง ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) ได้รับเกียรติให้ร่วมเสวนาในการอภิปรายเป็นคณะครั้งนี้ด้วย ซึ่งในที่ประชุมได้มีการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานบริหารจัดการกองทุนของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศไทยและสาธารณรัฐคาซัคสถาน ในเรื่องบทบาทของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรม venture capital และโอกาสในการจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพผ่านประสบการณ์ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ในโอกาสนี้ ดร.พันธุ์อาจ ได้เล่าถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของ venture capital ในประเทศไทย

5. การประชุมของผู้นำเมืองGLOBAL SILK ROAD – MAYORS’ FORUM เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 ซึ่ง นายวัลลภ สุวรรณดี ประธานที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้รับเกียรติให้กล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “Joint efforts in the formation of the Silk Road Transport and Logistics Hub” ซึ่งเป็นการประชุมโต๊ะกลมจัดโดยองค์กรInternational Secretariat of G-Global องค์กรไม่หวังผลกำไร(NGO) ของสาธารณรัฐคาซัคสถานที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพของประชาคมโลกผ่านการเจรจาแลกเปลี่ยนของประชาชนทั่วโลก โดยการประชุมโต๊ะกลมครั้งนี้มีผู้นำเมืองและบุคคลสำคัญของโลกเข้าร่วม ได้แก่ Mr. Bakhyt Sultanov นายกรัฐมนตรีกรุงนูร์-สุลต่าน กล่าวเปิดการประชุม, Mr. Mihhail Kõlvart ประธานสภากรุงทาลลินน์ (เมืองหลวงสาธารณรัฐเอสโตเนีย) กล่าวปาฐกถาเรื่อง บริบทของโลกในอนาคตและความสัมพันธ์การพัฒนาเมืองแฝดระหว่างกรุงทาลลินน์และ

กรุงเฮลซิงกิ, Mr. Fang Wei นายกเทศมนตรีเมืองเหลียนยวี่นกัง(Lianyungang) กล่าวปาฐกถาเรื่อง การเป็นจุดยุทธศาสตร์ด้านการคมนาคมของเมืองเหลียนยวี่นกังในแถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม (Silk Road Economic Belt) และเส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime Silk Road) เป็นต้น ทั้งนี้ นายวัลลภ สุวรรณดี ประธานที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะของกรุงเทพมหานครและประเทศไทยอันจะนำไปสู่โครงข่ายการคมนาคมเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียในภาพรวมการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Transit-Oriented Development หรือ TOD) ของศูนย์กลางการคมนาคมพลโยธินและสถานีกลางบางซื่อตลอดจนนำเสนอความเป็นไปได้ในการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกิจการของรัฐ (Public – Private Partnership: PPP)

6. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) ในหัวข้อ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) โดยหัวข้อการอภิปรายในช่วงที่ 3 คือ เป้าหมายการพัฒนา (SDGs) สามารถสนับสนุนการพัฒนาทางสังคมได้อย่างไร บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมการอภิปราย ได้แก่

Ms. Alaa Murabit ทูต SDGs ประจำองค์การสหประชาชาติ, Ms. Asa Regner รองกรรมการบริหารสตรีแห่งสหประชาชาติ (UN Women Deputy Executive Director) และ Ms. Susanna Hayrapetyan หัวหน้าโครงการพัฒนามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียกลางของธนาคารโลก (World Bank) เป็นต้น โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้ Ms. Murabit ได้เน้นย้ำว่าทางออกที่คุ้มค่าที่สุดสำหรับการสร้างการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน คือ ความเท่าเทียมทางเพศ เนื่องจากการให้การศึกษาแก่เด็กผู้หญิงและการให้สตรีมีสิทธิในการตั้งครุฑของตนเองมีส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะรายได้เกือบทั้งหมดของผู้หญิงจะกลับคืนสู่ชุมชน ในขณะที่เพศชายใช้จ่ายเงินให้กับชุมชนเป็นจำนวนที่น้อยกว่ามาก นอกจากนี้ Ms. Regner กล่าวว่า “บรรยากาศทางการเมืองในปัจจุบันมีความตึงเครียดสูงและประเทศต่าง ๆ รวมทั้งองค์กร NGOs จำนวนมากคัดค้านวาระความเท่าเทียมทางเพศเนื่องจากลัทธิชาตินิยมและหลักการทางศาสนาที่เพศชายเป็นใหญ่ทั้งในศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม” “รัฐบาลอาจจัดสรรงบประมาณด้านความเท่าเทียมทางเพศผ่านนโยบายด้านสุขภาพ สังคม การศึกษาและบำนาญที่เหมาะสม เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าถึงสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน สิ่งนี้จะช่วยลดความยากจนและในขณะเดียวกัน รัฐก็สามารถขยายฐานรายได้ในการจัดเก็บภาษี” เธอกล่าวเพิ่มเติม

5. การดำเนินงานต่อเนื่อง

กรุงเทพมหานครสามารถนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้จากการเดินทางเข้าร่วมประชุมฯ ในครั้งนี้ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานด้านการปฏิบัติงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) ด้านที่ ๓ - มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ ๓.๒ เมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ และมิติที่ ๓.๓ การศึกษาสำหรับทุกคน ซึ่งสำนักงานการต่างประเทศได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, สำนักการศึกษาและสำนักพัฒนาสังคม เพื่อให้หน่วยงานพิจารณานำข้อมูลไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

6. ผู้รายงาน

นางสาวปรางฉาย สรรค์วิทยากุล

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

ส่วนแผนงานและส่งเสริมศักยภาพของเมือง

สำนักงานการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ 0 2224 8177